

11.3.11.1985

B 418

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ КОСОВА

Бр. 2.

Приштина, 25. јануар 1985. године

ГОДИНА XL

На основу члана 16. Закона о правосудном испиту („Службени лист САПК”, бр. 10/77), покрајински секретар за правосудје доноси

П РА В И Л Н И К

О ПРОГРАМУ И НАЧИНУ ПОЛАГАЊА ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА

Члан 1.

Овим правилником се ближе уређује програм правосудног испита, рад Комисије за полагање правосудног испита (у даљем тексту Комисија), садржај записника и уверења о положеном правосудном испиту и начину вођења евиденције за лица која су положила правосудни испит.

Члан 2.

Програм правосудног испита (у даљем тексту: испит) садржи предмете из члана 4. Закона о правосудном испиту, градиво, правне изворе и литературу за сваки предмет.

Члан 3.

Кандидат који жели полагати испит подноси Покрајинском секретаријату за правосудје (у даљем тексту: Секретаријат) захтев у смислу члана 7. Закона о правосудном испиту.

У захтев, кандидат треба да наведе време када жели полагати испит.

Члан 4.

По пријему захтева, утврђује се да ли кандидат испуњава услове за полагање испита у смислу члана 2. и 3. Закона о правосудном испиту и Секретаријат доноси решење којим се кандидату одобрава или не одобрава полагање испита.

Члан 5.

Секретаријат, уз доставу решења о одобреном полагању испита, обавештава кандидата о времену и месту полагања испита најкасније 30 дана пре дана одређеног за полагање испита. Уз пристанак кандидата, овај рок може бити и краћи.

Истовремено се кандидат обавештава о повчаном износу који се уплаћује као накнада за рад Комисије, чију висину одређује покрајински секретар за правосудје.

Члан 6.

Испити се одржавају, по правилу, сваког другог месеца, а датум и место полагања одређује Секретаријат у споразуму с председником Комисије.

Члан 7.

Испит се полаже писмено и усмено.

Писмени испит се полаже из Кривичног и Грађанског права у два узастопна дана.

Писмени задатак даје члан Комисије (испитивач) предмета из кога се полаже писмени део испита.

Приликом одређивања задатака, може се дати један задатак за све кандидате, који у исто време полажу писмени део испита, али се може одредити и посебан задатак за сваког кандидата или за више кандидата у једној групи. Од кандидата ће се, по правилу, тражити да на основу датих података или судског списка састави тужбу, одговор на тужбу, оптужницу, приговор против оптужнице, одлуку (пресуду или решење или правни лек против одлуке).

Члан 8.

Кандидат који полаже поправни испит из Кривичног и Грађанског права, на поправном испиту полагаће и писмени део.

Члан 9.

На почетку писменог дела испита члан Комисије који испитује предмет из кога се полаже писмени испит и записничар утврђују идентитет кандидата, затим се кандидатима уручује задатак и упозоравају се на одредбе Правилника којих се морају придржавати за време израде задатка.

За време писменог дела испита кандидату није дозвољено контактирање с другим лицима нити напуштање просторије у којој се испит обавља, изузев у оправданом случају.

При изради писменог задатка кандидата се сме служити само текстовима законских прописа (без коментара).

Члан 10.

Време за израду писменог задатка износи 5 часова, рачунајући од саопштења задатка.

Кандидат је дужан да преда писмени задатак у времену предвиђеном за израду задатка. Уколико до истека овог времена не преда задатак, или у току полагања одустане од израде задатка, сматраће се да испит није положио.

Време предаје задатка забележиће се на самом задатку.

Кандидат који преда задатак, дужан је да напусти просторију у којој се полаже испит.

Члан 11.

Члан Испитне комисије који испитује предмет из кога се полаже писмени део испита, прегледаће израђени задатак кандидата. Резултат и

примедбе на задатку саопштава кандидату кад заврши његово усмено испитивање, а Комисији при одлучивању о коначном успеху кандидата.

Члан испитне Комисије који испитује предмет из кога се полаже писмени део испита, пре почетка усменог испита, може тражити од кандидата да укратко изложи своје или да образложи и објасни поједина своја решења у задатку.

Члан 12.

По завршеном писменом делу испита, кандидати се испитују из појединих предмета по реду који одреди председник Комисије.

Усмени испит кандидати полажу јавно пред Комисијом у пуном саставу или подељеном у две групе.

Председник и чланови Комисије, приликом испитивања, могу постављати питања кандидату и из предмета које не испитују.

Ради обезбеђења реда, Комисија може ограничити број лица која присуствују испиту.

Члан 13.

По завршеном усменом испиту Комисија у пуном саставу доноси одлуку о успеху кандидата и то већином гласова.

Успех кандидата Комисија оцењује према резултату који је показао на писменом и усменом делу испита а оцењује се са: „положио“, „није положио“.

Резултат успеха на испиту саопштава председник Комисије јавно.

По завршеном усменом испиту, Комисија доставља извештај покрајинском секретару за правосуде.

Члан 14.

Ако кандидат на усменом делу испита одустаје од усменог полагања, сматраће се да испит није положио.

Ако испитна комисија оцени да кандидат није задовољно из највише два предмета, одредиће да буде поново испитан из истих предмета. Рок за поновно полагање не може бити краћи од два ни дужи од шест месеци.

Ако се кандидат не јави у време одређено за поновно испитивање, или не задовољи на поновном испиту, сматраће се да испит није положио.

Члан 15.

Кандидат који није положио испит (није задовољно из три и више предмета), се враћа на поновно полагање у року који не може бити краћи од шест месеци.

Члан 16.

У току испита води се записник.

У записник се уноси:

- презиме и име кандидата,
- орган, организација где ради кандидат,
- број и датум решења о одобреном полагању испита,
- дан и час полагања писменог и усменог дела испита,
- питања постављена кандидату на усменом делу испита,
- констатација комисије да ли је кандидат испит положио или није положио,
- предмети из којих кандидат на испиту није задовољно.

У записник се уносе и запажења од значаја за резултат испита.

Записник потписују председник, сви чланови Комисије и записничар.

Записнику се прилажу обрађени писмени задаци кандидата.

Члан 17.

У Секретаријату се води евиденција за лица која су положила испит.

Евиденција се води у књизи, која се може користити за једну или више календарских година.

Евиденција се води одвојено за сваку календарску годину и закључује се последњег радног дана у години. Евиденцију на крају календарске године оверава покрајински секретар за правосуде.

Евиденција садржи податке о кандидату, и то:

- број предмета и датум,
- име и презиме и одакле је кандидат,
- датум и место рођења,
- универзитет и датум дипломирања,
- дан полагања испита и
- примедба.

Члан 18.

О положеном испиту, Покрајински, Секретаријат за правосуде у року од 15 дана од дана положеног испита издаје уверење.

Уверење из претходног става садржи:

- меморандум Секретаријата (назив органа који је издао уверење)
- број и датум издавања уверења
- име, презиме и пребивалиште кандидата
- година и место рођења (место, општина, САН односно СР)
- универзитет и датум дипломирања,
- датум положеног испита,
- назив Комисије пред којом је правосудни испит положио,
- правни основ издавања уверења,
- потпис покрајинског секретара за правосуде и
- службени печат.

Након положеног испита, на захтев кандидата, може се издати привремена потврда о положеном испиту.

Члан 19.

Програм полагања испита је следећи:

1. УСТАВНИ СИСТЕМ И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРАВОСУДА

1. Појам и значај, основна начела и промена устава

Појам и значај Устава СФРЈ, устава социјалистичке републике и устава социјалистичких аутономних покрајина од 1974. године.

2. Основна начела Устава СФРЈ од 1974. године

Карактер и значај основних начела

Суштина социјалистичког федерализма у Југославији

Принцип равноправности братства и јединства и услови његовог остваривања

Основи друштвено-економског положаја човека

Радни народ као суверени носилац свих политичких облика друштва

Друштвена својина и положај радника у удруженом раду

Друштвено самоуправљање као основа друштвено-политичког система

Друштвено-политичке организације као саставни део уставног и политичког система

Уставна начела о солидарности и човечности, међу људима и поштовање људског достојанства

Основни принципи о међународним односима Југославије.

3. Политички и уставни развитак социјалистичке Југославије до устава од 1974. године

Стварање нове власти у току народноослободилачког рата и социјалистичке револуције (1941-1946). — Заседање и одлуке АВНОЈ-а. Фазе уставног развитака социјалистичке Југославије (1946-1974).

4. Друштвено-економско уређење

Основи друштвено-економског уређаја. — Положај човека у удруженом раду. — Основне и друге организације удруженог рада. — Друштвена својина. — Удруживање рада и средстава друштвене репродукције. — Самоуправне интересне заједнице. — Друштвено-економски положај и удруживање земљорадника. — Самостални лични рад средствима у својини грађана. — Друштвено планирање. — Друштвени систем информисања. — Положај и функције Службе друштвеног књиговодства. — Својинско-правни односи. — Добра од општег интереса. — Заштита и унапређење човекове средине. — Уставни принципи о развоју недовољно развијених република и аутономних покрајина. — Средства за општедруштвене потребе. — Јединствено југословенско тржиште.

5. Друштвено-политички систем

Основи друштвено-политичког система. — Положај радних људи у друштвено-политичком систему. — Самоуправљање као основни принцип друштвеног уређења. — Самоуправљање у друштвено-политичким заједницама. — Самоуправљање у организацијама удруженог рада. — Самоуправљање у самоуправним интересним заједницама. Самоуправна радничка контрола. — Самоуправљање у месним заједницама. — Самоуправни споразуми и друштвени договори. — Друштвена заштита самоуправних права и друштвене својине. — Друштвени правобранилац самоуправљања. — Облици непосредног управљања друштвеним пословима. — Федеративни облик уређења наше земље. Јединство државног и привредног подручја СФРЈ. — Југословенско и републичко држављанство. — Скупштински систем. — Делегатски систем. — Учешће скупштина самоуправних интересних заједница у раду скупштина друштвено-политичких заједница. — Изборни систем за избор чланова делегација организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница и за избор делегата у скупштине друштвено-политичких заједница. — Колегијални извршни органи скупштина и њихов однос према скупштини и органима управе. — Органи управе, њихов положај, функције, међусобни односи и односи према скупштини и извршном органу. Друштвени надзор. Сменљивост и ограничење реизборности. Вршење самоуправних, јавних и других друштвених функција.

6. Слободе, права и дужности човека и грађанина

Уставни принципи о остваривању слобода и права човека и грађанина. — Једнакост грађанина у правима и дужностима. — Право на самоуправљање. — Бирачко право. — Право подношења представки и предлога, политичких и других иницијатива од општег интереса. — Право на рад и слободу рада. — Права на основу рада. — Слобода мисли и опредељења. — Слобода штампе и других видова информисања. — Слобода удруживања, говора и јавних иступања, збора и другог јавног окупљања. — Слобода изражавања припадности народу и народности. — Равноправност језика и писама. — Право на школовање (образовање). — Слобода научног и уметничког стварања. — Слобода исповедања вере и положај верских заједница. — Неприкосновеност живота и слободе човека. — Слобода кретања и настањивања. — Неповредивост стана грађана. — Неповре-

дивост тајне писама и других средстава општења. — Право држављанства. Право наслеђивања. — Право за заштиту здравља. — Право на здраву животну средину. — Друштвена заштита породице. — Право на социјалну заштиту. — Право на посебну заштиту бораца. — Право на стан у друштвеној својини. — Заштита мајке и детета. — Положај странаца у СФРЈ (право азила). — Право жалбе и другог правног средства. — Право на накнаду штете. — Дужности грађана: дужност поштовања слобода и права других, дужност савесног вршења самоуправних и других јавних функција, дужност одбране земље, дужност учествовања у друштвеној самозаштити, дужност доприношења задовољавању материјалних потреба друштвене заједнице, дужност пружању помоћи другима, дужност придржавања устава и закона.

7. Уставност и законитост

Појам и суштина уставности и законитости. — Обавеза старања свих и свакога о уставности и законитости. — Овлашћења органа друштвено-политичких заједница у старању о уставности и законитости. Место и улога уставних суда у обезбеђивању уставности и законитости. — Ступање на снагу закона и других општих аката органа друштвено-политичких заједница. — Ступање на снагу самоуправних општих аката. — Повратно (ретроактивно) дејство закона и других прописа и општих аката. — Језик на коме воде поступак државни органи и организације које врше јавна овлашћења.

8. Друштвено-политичке заједнице

Појам друштвено-политичких заједница и њихове карактеристике. — Врсте друштвено-политичких заједница. — Односи између друштвено-политичких заједница.

а) Општина

Положај, права и дужности општине. Услови и начин образовања и укидања општине и измене у територији општине. — Права и одговорност општине у извршавању закона и других прописа. — Права општине о уређивању друштвених односа, а посебно о уређивању одређених односа из оквира права и дужности републике и покрајине. — Органи општине: скупштина (положај, надлежност, састав, начин избора и начин рада); колегијални извршни орган (положај, надлежност, састав, начин избора и начин рада); органи управе. Статут општине. — Учешће скупштина самоуправних интересних заједница у доношењу аката из надлежности скупштине општине. Односи савезних, републичких и покрајинских органа и органа општине.

б) Социјалистичка аутономна покрајина

Положај аутономних покрајина у СФРЈ и СР Србији. Права и дужности аутономних покрајина. — Одговорност покрајина за сопствени развој и развој СФРЈ. — Права и дужности покрајине у остваривању функција Федерације и њихово представљање у Федерацији. — Одговорност покрајине за извршавање савезних закона и других прописа и општих аката Федерације. Однос органа савезних и покрајинских, републичких и покрајинских и покрајинских према општинским. Органи САНК Косова: Скупштина САНК (положај и надлежност, састав и избор, делокруг и рад, права и дужности делегата у Скупштини, радна тела) Председништво САНК (положај и избор). — Савет Покрајине Извршно веће Скупштине САНК Косова (положај, надлежност, састав и избор). — Покрајински органи управе. — Учешће скупштина самоуправних интересних заједница у доношењу аката из надлежности Скупштине САНК Косова.

ц) Социјалистичка република

Положај република у СФРЈ и њихова обележја као државних и самоуправних друштвених заједница. — Права и дужности република. — Одговорност република за сопствени развој и развој СФРЈ. — Права и дужности република у остваривању функција Федерације и њихово представљање у Федерацији. Одговорност република за извршавање савезних закона и других прописа и општих аката органа Федерације. — Односи савезних и републичких органа. — Сарадња република. Специфичност друштвено-политичког организовања СР Србије. Права СР Србије на уређивање одређених односа јединствено за целу територију Републике (члан 300. Устава СР Србије), као и могућност доношења јединственог закона на основу договора Републике и аутономних покрајина (члан 301. Устава СР Србије); — Односи органа Социјалистичке Републике Србије према покрајинским органима. — Односи републичких органа према општинским органима.

Органи СР Србије: Скупштина СР Србије, положај, надлежност, састав, начин избора и начин рада; Председништво СР Србије (положај, надлежност, састав и избор), Савет Републике (положај, надлежност, састав и избор); Извршно веће Скупштине СР Србије (положај, надлежност, састав и избор). — Републички органи управе. — Учесће Скупштина самоуправних интересних заједница у доношењу аката из надлежности Скупштине СРС.

д) Социјалистичка Федеративна Република Југославија

Положај, права и дужности СФРЈ као израз заједничких интереса народа и народности и радних људи и грађана. — Начин остваривања грава и дужности Федерације. — Финансирање Федерације. — Друштвени план Југославије. — Законодавна права Федерације. Односи савезних органа и органа у републикама и аутономним покрајинама. — Савезни органи: Скупштина СФРЈ (положај, надлежност, састав, начин избора и начин рада). — Начин доношења аката у Већу република и покрајина на основу сагласности скупштина република и аутономне покрајине; Председништво СФРЈ (положај, надлежност, састав и начин избора; Савет Федерације; Савезно извршно веће (положај, надлежност, састав и начин рада); Савезни органи управе.

9. Уставни судови

Положај и надлежност уставних судова. — Састав уставног суда (Уставног суда Југославије, Уставног суда Србије и Уставног суда Косова) и начин избора. Поступак за оцењивање уставности и законитости. — Обавезност одлука уставних судова. — Однос између уставних судова.

10. Друштвено-политичке и друштвене организације и удружења грађана

Улога и значај друштвено-политичких и друштвених организација у систему, а посебно Савеза комуниста, Социјалистичког савеза радног народа и Синдиката.

11. Народна одбрана

Уставна концепција народне одбране. — Основни уставни принципи о народној одбрани. — Структура општенодржане одбране.

12. Грб и застава

Грб и застава СФРЈ и СР Србије. — Употреба застава народа и народности.

13. Организација правосудја

Појам, садржина и карактер судске функције. Правосудни систем као један од елемената јединствених основа друштвено-политичког система СФРЈ.

Врсте судова:

Редовни судови као органи државне власти. Независност судова и судија у суђењу — Начело јавности у раду судова. — Колегијалност у суђењу. — Учесће радних људи и грађана у суђењу. Изборност судија. — Судијски имунитет. — Нespoјивост судијске функције са вршењем друге службе, односно посла. — Начело инстационог суђења. Важност и извршивост судских одлука на територији читаве земље.

Услови за избор и разрешење судија

Положај, надлежност и организација Савезног суда

Положај надлежност и организација Врховног суда Србије

Положај, надлежност и организација Врховног суда Косова

Обезбеђење јединствене примене покрајинских закона

Положај и надлежност окружних и општинских судова

Положај и надлежност окружних привредних судова

Самоуправни судови (појам и врсте).

Положај, надлежност и организација судова удруженог рада

Арбитража. — Избрани судови. — Мировна већа.

Положај, надлежност и организација судова за прекршаје.

Адвокатуре и други видови пружања правне помоћи

Надлежност и организација војних судова, војних тужилаштва и војних правобранилаштва

Положај, функције и организација јавних тужилаштва

Положај, функције и организација јавних правобранилаштва

Друштвени правобранилац самоуправљања

Органи управе надлежни за послове правосудја

Судска управа. Унутрашња организација и пословање судова.

— Судски пословник.

Праћење и проучавање друштвених односа и појава од стране судова и других правосудних органа. —

Односи правосудних органа и скупштина друштвено-политичких заједница. —

Обезбеђење средстава за рад правосудних органа. Доходак радних заједница правосудних органа. Основна самоуправна права, обавезе и одговорности радника у радним заједницама правосудних органа и начин њиховог остваривања.

ЛИТЕРАТУРА:

а) Позитивно правни прописи. Устав СФРЈ, Устав СР Србије и Устав САНК из 1974. год.

Закон о основама система државне управе и Савезном извршном већу и савезним органима управе.

Пословник Скупштине САНК.

Статут једне општине (по избору)

Статут једног ОУР (по избору)

Самоуправни споразум о оснивању и статут једне СИЗ (по избору)

Закон о покрајинској управи

Закон о удруженом раду

Савезни, републички и покрајински прописи о изборима, о верским заједницама, држављанству, штампи и другим средствима информисања, о удруживању и зборовима и другим облицима јавног информисања

Закон о редовним судовима

Закон о судовима удруженог рада
Закон о друштвеном правобраниоцу самоупра-
вљања

Закон о јавном тужилаштву
Закон о прекршајима
Закон о адвокатури и другим видовима прав-
не помоћи

Закон о остваривању равноправности језика и
писама у САП Косову.

Закон о војним судовима
Закон о мировним већима
Часописи из области политичких и правних
наука

Одговарајући удбеници који се користе на
правним факултетима у СФРЈ.

КРИВИЧНО ПРАВО

Општи део

Кривично дело — појам

Дело човека — радња

Друштвена опасност дела

Противправност

Предвиђеност у закону

Објект кривичног дела

Субјект кривичног дела

Основи искључења противправности

Незнатна друштвена опасност

Нужна одбрана

Стање нужде

Пристанак повређеног

Место и време извршења кривичног дела

Место извршења

Време извршења

Стадијуми извршења кривичног дела

Одлука, примене радње, покушај

Врсте покушаја, извршења радње кривичног
дела

Саучесништво

Појам

Облици саучесништва

Саизвршилаштво

Подстрекивање

Помагање

Организовање злочиначног удружења

Стицај кривичних дела

Области стицања

Реални стицај

Идеални стицај

Привредни реални стицај

Привредни идеални стицај

Хомогени и хетерогени стицај

Сложено кривично дело

Колективно кривично дело

Продужено кривично дело

Кривична одговорност

Појам:

Виност

Умишљај

Директан умишљај

Евентуални умишљај

Нехат

Свесни нехат

Несвесни нехат

Одговорност за тежу последицу или због на-
рочитих околности

Урачунљивост

Појам:

Смањена урачунљивост

Акционес либере ин цауса
Заблуде — стварна и правна

Кривичне санкције

Казна

Врсте казни

Законитост у изрицању казни

Индивидуализација казне

Поврат

Особито тежак случај

Одмеравање казне код стицаја

Ублажавање казне

Ослобођење од казне

Условна осуда

Условна осуда са заштитним надзором

Судска опомена

Мере безбедности

Обавезно психијатријско лечење и чување у
здравственој установи

Обавезно психијатријско лечење на слободи

Обавезно лечење алкохоличара и наркомана

Забрана вршења позива, делатности или дуж-
ности

Забрана јавног иступања

Забрана управљања моторним возилом

Одузимање предмета

Протеривање странаца из земље

Условни отпуст

Кривичне санкције према малолетницима

Васпитне мере дисциплинске мере, мере поја-
чаног надзора и заводске мере

(КЗ СФРЈ; КЗ САПК и јединствене одредбе
КС СРС)

Кажњавање старијих малолетника — малолетнички затвор

Изрицање кривичних санкција пунолетним
Лицима за дела за која су учинила као малолет-
ници

Изрицање васпитних мера млађим пунолетним
лицима

Одузимање имовинске користи прибављене кривичним делом

— Основ начин одузимања, заштита оштеће-
ног одузимања имовинске користи од организа-
ције или заједнице.

Правне последице осуде, врсте

Рехабилитација, брисање осуде и услови за
давање података из казнене евиденције —
деф. рехабилитације, значај, брисање осуде.

Застарелост кривичног гоњења, извршења каз-
не, извршења споредних казни и мера безбедно-
сти

Ток и прекид застаревања кривичног гоњења,
застарелост извршења казне, застарелост изврше-
ња споредних казни и мера безбедности, ток и
прекид застаревања извршења казне, независност
кривичних дела геноцида и ратних злочина

Амнестија и помиловање

Важење југословенског кривичног законодав-
ства према месту извршења кривичног дела

Важење републичког и покрајинског кривичног
закона према месту извршења кривичних дела

Примена јединствених одредаба КЗ СР Србије и
примена одредаба чл. 45. КЗ СР Србије

Посебан део кривичног закона СФРЈ

Основне карактеристике посебног дела Криви-
чног закона и његов однос према општем делу
(приликом обележја појединих кривичних дела

одредити заштитни и нападни објект, радњу извршења и облик виности).

Кривична дела против основа социјалистичког самоуправног друштвеног уређења и безбедности СФРЈ.

Кривична дела против човечности и међународног права.

Кривична дела против угледа СФРЈ, стране државе или међународне организације.

Кривична дела против привреде и јединства југословенског тржишта.

Кривична дела против службене дужности и службених лица у савезним органима.

Кривична дела против оружаних снага СФРЈ.

Кривична дела против безбедности ваздушног саобраћаја.

Кривична дела против других друштвених вредности.

Договор и удруживање за вршење кривичних дела одређених савезним законом.

Кривични закон СР Србије

Одредбе које се на основу чл. 2. КЗ СР Србије јединствено примењују на целој територији Републике.

Посебан део кривичног закона САН Косова

Кривична дела против живота и тела

Кривична дела против слободе и права човека грађанина

Кривична дела против самоуправних права

Кривична дела против радних односа

Кривична дела против части и угледа

Кривична дела против достојанства личности и морала

Кривична дела против брака и породице

Кривична дела против здравља људи

Кривична дела против привреде

Кривична дела против имовине

Кривична дела против безбедности у саобраћају

Кривична дела против правосуђа

Кривична дела против јавног реда и правног саобраћаја

Кривична дела против службене дужности.

Кривично процесно право

Основна начела

— Начело законитости, оптужно начело, истражно, начело контрадикторности, начело материјалне истине, начело јавности, начело непосредности, начело материјалне и формалне одбране, начело усмености и начело писмености, начело слободне оцене доказа, начело процесне економије, начело лојалности странака у поступку, начело зборности суђења и начело употребе националног језика као и језика народа и народности Југославије.

Процесни субјекти — Појам и међусобни положај, странке у кривичном поступку, тужилац, јавни тужилац, оштећени као тужилац, приватни тужилац, окривљени и бранилац.

Судови — Врсте судова, састав, месна надлежност, изузеће.

Веза кривичних ствари са некривичним

Имовинско-правни захтев

Трошкови кривичног поступка

Рокови — Појам, циљ, врсте, рачунање

Повраћај у пређашње стање

Претходни поступак — пријављивање, претходна оба вештења, истрага, мере за обезбеђење присуства окривљеног, позив окривљеном, довођење, обећање окривљеног да неће напустити борабеште, јемство и притвор.

Истражње радње — претресање стана и лица, привремено одузимање предмета, поступање са сумњивим стварима, испитивање окривљеног, саслушање сведока, увиђај, вештачење и вештаци, обдукција и ексхумација

Испитивање окривљеног: права окривљеног код првог испитивања, начин испитивања, шта му се мора предочити, услови испитивања у одсуству браниоца, исказ окривљеног као доказ у поступку.

Саслушање сведока: сведок као доказ у поступку, ослобођење од дужности сведочења, ко се не може саслушати као сведок, ускраћивање одговора.

Увиђај — ко га врши, поступак у хитним случајевима.

Реконструкција — када се врши, ко је врши и како, сврха реконструкције.

Вештаци и вештачење

Стављање под оптужбу: — Оптужница, подизање и садржина, непосредна оптужница, приговор против оптужнице, одлука суда по приговору, подизање оптужнице на главном претресу, оптужни предлог.

Припреме за главни претрес — претпоставке за одржавање главног претреса. — Отварање заседања.

Ток главног претреса: почетак главног претреса, испитивање окривљеног, доказни поступак, реч странака. Одлагање и прекидање главног претреса. Улога председника већа у руковођењу главним претресом.

Измена и проширење оптужбе на главном претресу.

Пресуда — врсте пресуде, — пресуда којом се оптужени оглашава кривим, пресуда којом се оптужба одбија, ослобађајућа пресуда. Израда и објављивање пресуде. Израда и достављање. Шта мора да садржи писмено израђена пресуда.

Измена оптужнице након ослобађајуће пресуде — чл. 355. ЗКП.

Правни лекови. — редовни и ванредни. Редовни правни лекови: жалба на пресуду и жалба на решење. Основи побијања првостепене пресуде (жалбени разлози). Поступак са жалбом: неблаговременом изјављеном од неовлашћеног лица или лица које се одрекло или одустало од жалбе и са жалбом која не садржи законом одређене податке. Дејство правног лека: деволутивно и суспензивно, када није суспензивно.

Битне повреде одредаба кривичног поступка — апсолутне и релативне.

Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање.

Поведа кривичног закона.

Границе испитивања првостепене пресуде — у оквиру жалбе и по службеној дужности.

Олука другостепеног суда по жалби.

Забрана преиначења на горе.

Услови за присуствовања странака седници другостепеног суда — код окружног суда — код врховног суда. Права странака на тој седници.

Претрес пред другостепеним судом — услови за одређивање и ток претреса.

Жалба на пресуду другостепеног суда.

Жалба против решења.

Ванредни правни лекови: Понављање кривичног поступка — неправдо и право. Захтев за заштити законитости, ванредно ублажавање казне и Захтев за ванредно преиспитивање правоснажне пресуде.

Скраћени поступак

Карактеристике:

Оптужни предлог

— Притвор

— Главни претрес

Уступање приватне тужбе мировном већу.
Посебне одредбе о изрицању судске опомене

Накнада штете неоправдано осуђеним лицима и Лицима без основа задржањем у притвору
Поступак за примену мера безбедности
Поступак за рехабилитацију и брисање осуде
Поступак према малолетницима

Карактеристике:

Састав суда

Припремни поступак

Поступак пред већем за малолетнике

Правни лекови

ЛИТЕРАТУРА:

а) Позитивно — правни прописи

1. Кривични закон СФРЈ
 2. Кривични закон СР Србије
 3. Кривични закон САНК Косова
 4. Закон о кривичном поступку
 5. Закон о извршењу кривичних санкција
 6. Закон о амнестији и помиловању
 7. Закон о безбедности саобраћаја на јавним путевима
 8. Закон о основама безбедности саобраћаја на путевима.
 9. Закон о органима унутрашњих послова
 10. Закон о остваривању равноправности језика и писама у САНК Косову.
- б) Препоручују се уџбеници који се користе на правним факултетима у СФРЈ (по избору).

ГРАБАНСКО ПРАВО

А. ОПШТИ ДЕО ГРАБАНСКОГ ПРАВА

Појам грабанског права — Предмет грабанског права — Начела грабанског права: аутономија воље, једнакост странака и равноправност њихових воља, имовинска санкција прометљивост грабанских права.

Извори грабанског права, појам и врсте (материјални и формални). — формални извори права: закон, подзаконски акт, самоуправна општа акта, обичаји, правила друштвене заједнице и стандарда, судска пракса, правна наука. — Примена правних правила из укинутих закона и других прописа старе Југославије, донетих пре 6. априла 1941. године. — Тумачење закона.

Субјективно грабанско право, појам и садржина. — Грабанскоправни односи. — Елементи грабанскоправног односа.

Субјекти грабанскоправних односа, појам и врсте — физичко лице као субјект права, појам, настајак и престанак. — Атрибут физичког лица — Правна способност физичких лица — Пословна способност физичких лица, општа, посебна, делимична, ограничења, деликтна. — Правно лице, појам настајак и престанак. — Врсте правних лица. — друштвена правна лица, грабанска правна лица — Правна и пословна способност правних лица.

Објекти грабанскоправних односа, појам и врсте. — Ствари као објект грабанскоправних односа, појам и врсте. — Људске радње као објекти грабанскоправних односа, појам и врсте — Лична добра као објекти грабанско-правних односа, појам и врсте. — Лична добра као објекти грабанског права. — Производи људског духа као објекти грабанског права. — Имовина као објект субјективних грабанских права.

Подела субјективних грабанских права — Апсолутна права, појам, садржина, овлашћења, врсте (стварно право, лично право, права ауторства). — Релативна права — Наследно право.

Поступак, промена и престанак субјективних грабанских права. — Начини стицања субјектив-

них грабанских права, оргинарни и деривативни. — Универзална и сингуларна сукцесија. — Правне чињенице, појам и врсте. — Правне претпоставке и правне фикције.

Правни послови грабанског права, појам — Услови постанка пуноважног правног посла (изјава воље, кауза, предмет, дозвољеност, постојање слободне воље, сагласност трећег форма). — Елементи правног посла, појам и врсте. — Врсте правних послова. — Неважећи правни послови, појам и врсте. — Ништави правни послови, појам, врсте и узроци ништавости. — Рушљиви правни послови, појам, узроци рушљивости и последице поништаја. — Побијање правних послова. — Последице неважећих правних послова: реституција, одбијање захтева за враћање датог, одузимање датог у корист општине, накнада штете, конверзија. — Ограничење правних послова (услов, налог, рок).

— Застарелост — Појам, општи и посебни рокови застарелости, ток застарелости, прекид и спречавање застарелости.

— Прекузивни рокови, појам и врсте.

— Вршење и заштита права — Вршење права, злоупотреба права, заштита права, самозаштита и стање нужде, судска заштита.

Б. СТВАРНО ПРАВО

Појам стварног права. — Начела стварних права: начело апсолутности стварних права, начело ограничености броја стварних права, начело јавности стварних права, начело одређености стварних права.

1. Ствари

Појам. — Подела ствари — Непокретне и покретне ствари. — Средства за производњу и предмет потрошње. — Потрошне и непогрошне ствари. — Индивидуално одређене и по раду одређене ствари. — Заменљиве и незаменљиве ствари. — Делљиве и недељиве ствари. — Просте и сложене ствари. — Главне и споредне ствари. — Плодови — новац. — Хартije од вредности.

2. Државина

Појам државине. — Значај државине. — Државине ствари и државина права. — Врсте државина: законита и незаконита државина, савесна и несавесна државина, права и манљива државина, самостална државина и судржавина, земљиш-нокњижна и табуларна државина. — Правни положај савесног и несавесног држаоца.

Прибављање и губитак државине. — Заштита државине: самопомоћ, тужба због одузимања државине, тужба због сметња државине, заштите судржавине, заштита посредне државине.

3. Друштвена својина

Појам. — Предмет друштвене својине. — Садржина права друштвене својине. — Стицање друштвене својине: конфискација, национализација, експропријација, аграрна реформа, налаз изгубљених ствари, имовина без наследника, други облици стицања. — Престанак друштвене својине. — Заштита друштвене својине.

Земљиште (грабевиноско, пољопривредно, шуме и шумско земљиште) у друштвеној својини. — Зграде у друштвеној својини. — Станарско право, појам и садржина. — Стицање станарског права. — Престанак станарског права. — Сустанарски односи.

4. Својина грађана и грабанских правних лица

Појам права својине. — Предмет и садржина права својине. — Субјекти права својине. — Ограничења права својине на непокретностима (јавно-правна и приватно правна). — Облици права

својине: сусвојина, заједничка својина, етажна својина.

Стицање права својине оригинално и деривативно. — Начин оригиналног стицања својине: стицање од невластника, одржај, прираштај, прибављање плодова, апропријација. — Деривативни начин стицања својине (правни основ и начин стицања). Губљење права својине. — Грађанско-правна заштита права својине: тужба из претпостављеног права својине, захтев за накнаду штете.

5. Службености

Појам. — Начела службености. — Стварне службености, појам и садржина права. — Врсте стварних службености. — Личне службености: плодуживање, употреба и становање. — Стицање службености, појам и садржина права. — Врсте стварних и личних службености.

Реални терети. — Право прече куповине. — Право грађења.

6. Заложно право

Појам и врсте заложног права. — Начела заложног права.

Ручна залога. — Предмет ручне залоге. — Право и обавезе залогача из заложног повериоца. — Конкурвенција више залога на истој ствари. — Пренос заложног права. — Право ретенције. — Престанак заложног права.

Хипотека, појам и начело. — Предмет хипотеке. — Потраживања обезбеђења хипотеком. — Садржина правног односа између хипотекарног повериоца и дужника. — Пренос и оптерећење хипотеке. — Ранг хипотеке и осталих стварних права на непокретности. — Својинска хипотека. — Надхипотека. — Престанак хипотеке.

7. Земљишне књиге

Функција земљишних књига. — Систем земљишних књига. — Начела земљишних књига. — Врсте уписа у земљишне књиге. — Начела земљишних књига. — Талијски систем.

Ц. ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО

Основне одредбе

Циљ и садржај Закона о облигацијама и уговорима

Појам облигација, субјекти облигације и карактеристике облигационог односа

Садржина и извори облигационих односа

Понашање учесника на тржишту

Начело савесности и поштења

Равноправност учесника

Начело слободе уређивања облигационих односа

Забрана проузроковања штете

Забрана злоупотребе права

Понашање у извршавању и остваривању права.

Облигације

Закључење уговора, сагласност воља, кад је уговор закључен, обавезно закључење и обавезна садржина уговора, изјава воље, преговори, време и место закључења уговора, понуда, општа понуда излагање робе, слање каталога и огласа, дејство понуде, до када понуда обавезује, форма понуде, прихватање понуде, прихватање непосредне понуде, чућање понуђеног, задоцнело прихватање и задоцнело достављање изјаве о прихватању, смрт или неспособност једне стране, предуговор.

Предмет — какав мора бити предмет уговора, ништавост уговора због предмета

Основ — дозвољен основ, ништавост уговора због основа, побуде за закључење уговора

Способност — Уговор пословно неспособних лица, право сауговарача пословно неспособног лица

Мане воље — претња, битна заблуда, посредна изјава, превара, привидан уговор

Форма уговора — законска и уговорна, садржај уговора, основ обавезивања

Услов — недопуштен или немогућ и њихово дејство

Рок — рачунање времена

Учвршћивања и обезбеђивање уговора — капара и одустаница

Заступање — дејство заступања, преношење овлашћења, прекорачење граница овлашћења.

Пуномоћје — обим и овлашћења, форма пуномоћја, опозивање и сужавање, смрт одн. престанак властодавца или пуномоћника.

Трговинско пуномоћје — садржај и овлашћења.

Трговински путници — овлашћење трговинског путника

Тумачење уговора

Ништави Уговори — појам и последице ништавости, конверзија, накнадни нестанак узрока ништавости

Застарелост

Рушливи уговори

Уговори који нису у сагласности са саоправним споразумом

Двострано обавезни уговори

Одговорност за материјалне и правне недостатке ствари

Приговор неиспуњеног уговора

Раскидање уговора због неиспуњења

Раскидање или измена уговора због промене њих околности

Немогућност испуњења

Прекомерно оштећење — оштећење преко половине, посебни случајеви прекомерног оштећења

Зеленашки уговори — општи услови

Општи услови пословања (уговори)

Уступање уговора

Дејства уговора

Стварање обавеза за уговораче

Уговор у корист трећег лица

Проузроковање штете као извор облигација

Појам штетне радње, основи одговорности

Одговорност по основу кривице

Одговорност за другог

Одговорност организација удруженог рада и других правних лица према трећем

Одговорност за штету од опасне ствари или опасне делатности

Одговорност у случају судара моторних возила

Одговорност произвођача ствари с недостатком

Одговорност за штету од животиња

Одговорност за штету од грабежина

Одговорност за пад, бацање или посипање из просторије

Посебни случајеви одговорности: одговорност услед терористичких аката, јавних демонстрација или манифестација.

Накнаде штете

Накнаде имовинске штете, висина накнаде

Накнада имовинске штете у случају смрти, телесне повреде и оштећења здравља

Накнада имовинске штете у случају повреде части и распрострањања неистинних чињеница

Накнада неимовинске штете

Одговорност више лица за исту штету, солидарна одговорност

Стицање без основа — појам стицања, правила враћања

Посебни случајеви — коришћење туђом ствари или радом, издатак за другог, употребљивање туђе ствари у своју корист

Пословодство без налога — обавезе и права пословође без налога, вршење туђих послова против забране, неправо пословодство, одобрење

Једнострана изјава воље — јавно обећање награде

Хартије од вредности

Појам, битни састојци, остваривање права из хартије, пренос хартије од вредности, промене код хартије од вредности, испуњење обавезе из хартије од вредности

Легитимациони папири и знаци

Дејства обавеза — општа правила
Повериочева права
Право на накнаду штете
Општа правила
Уговорна казна
Затезна камата
Побијање дужникових правних дела
Право задржања
Повериочева права у неким посебним случајевима

Престанак обавеза

Општа правила, испуњење, трошкови испуњења, испуњење са суброгацијом
Предмет испуњења, урачунавање испуњења
Врсте испуњења, место испуњења
Признаница, враћање обвезнице

Доцња

Доцња дужника, доцња повериоца, полагање код суда и продаја дугованих ствари

Остали начини престајања обавеза

Пробијање или компензација
Отпуштање дуга (опроштај)
Новација или пренов
Сједињење или конфузија
Немогућност испуњења
Протек времена, отказ

Смрт

Застарелост, време потребно за застарелост, спречавање застаревања, прекид застаревања

Врсте обавеза

Новчане обавезе, алтернативне, факултативне обавезе, факултативна потраживања, деливе обавезе, солидарне, недељиве обавезе

Промена повериоца или дужника

Уступање потраживања уговором — уговорна цесија, однос пријемника и дужника, однос уступноца и пријемника.

Посебни случајеви уступања потраживања, промена дужника, преузимање дуга, дејство уговора о преузимању дуга, приступање дугу, преузимање испуњења

УГОВОРИ

Појам, карактеристика и значај
Услови за закључење облигационих уговора

ПОЈЕДИНЕ ВРСТЕ УГОВОРА

Уговор о продаји — појам, форма уговора, ризик, састојци, обавезе продавца, обавезе купца, случајеви продаја с нарочитом погодбом: продаја с правом прече куповине, куповина на пробу, продаја по узроку или моделу, продаја са спецификацијом, продаја са задржавањем права располагања, односно права својине, продаја с оброчним отплатама цене.

Уговор о остави — појам, обавезе оставопримаоца, права оставодавца, застарелост, посебни случајеви оставе.

Уговор о размени — појам, дејства уговора о размени, продајни налог

Уговор о зајму — појам, обавезе зајмодавца, обавезе зајмопримца, наменски зајам.

Уговор о закупу — појам, форма, обавезе закуподавца, обавезе закупца, пазакуп, отуђење закупљене ствари, престанак закупа, заложно право закуподавца

Уговор о залози — појам, обавезе залогодавца, обавезе залогопримца, престанак заложеног права, давање у залог потраживања, давање у залог других права

Уговор о јемству — појам, односи повериоца и јемца, односи јемца и дужника, регрес исплатиоца према осталим јемцима

Упућивање (асигнација) — појам, односи асигнатора и асигната, односи асигнанта и асигната

Уговор о налогу — појам, обавезе налогопримца, обавезе налогодавца, престанак налога

Уговор о поклону

Д. НАСЛЕДНО ПРАВО

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет наслеђивања
Способност за наслеђивање
Ограничење наслеђивања непокретности и средстава рада
Равноправност у наслеђивању
Наследно право странаца
Основи позивања на наслеђе
Заоставштина без наследника
Ванбрачна заједница као самосталан основ законског наслеђивања у САП Косову

II НАСЛЕЂИВАЊЕ НА ОСНОВУ ЗАКОНА

Наследни редови
Право представљања
Смањење и повећање наследног дела
Наследнички положај усвојене деце
Наследнички положај брачног друга
Наследнички положај родитеља
Нужни наследници и нужни и расположиви део заоставштине

Израчунавање нужног и расположивог дела, смањење располагања тестаментом и враћање поклона

Искључивање нужних наследника из наслеђа и лишење нужног дела у корист потомака
Урачунавање поклона и легата у наследни део.

III НАСЛЕЂИВАЊЕ НА ОСНОВУ ТЕСТАМЕНТА

Услови за пуноважност тестамена
Врсте и облици тестамена
Тестаментални сведоци
Садржина тестамена
Легати
Извршиоци тестамена
Опозивање тестамена

IV НАСЛЕДНОПРАВНИ УГОВОРИ

1. Уговори о наслеђивању и о будућем наследству или легату

2. Уступање и расподела имовине за живота
3. Уговор о доживотном издржавању

У ПРЕЛАЗАК ЗАОСТАВШТИНЕ НА НАСЛЕДНИКЕ

Отварање наслеђа
 Стицање заоставштине и одрицање од наслеђа
 Одговорност наследника за дугове оставиоца
 Деоба наследства

Поступак за расправљање заоставштине

Састављање судског тестаментa, чување и опозивање тестаментa

Поступак за расправљање заоставштине
 Надлежност претходне радње, поступак са тестаментом

Поступак оставинског суда по пријему смртнице

Расправљање заоставштине
 Решење о наслеђивању и легату
 Наследноправни захтеви после правоснажности решења о наслеђивању

Поступак кад је за расправљање заоставштине надлежан инострани орган

Е. ПОРОДИЧНО ПРАВО

1. Брак и правни односи у браку

Појам и друштвени значај брака. — Битни услови за постојање брака — Услови за закључење пуноважног брака. — Брачне сметње, појам и врсте.

Брачне забране. — Форма закључења брака. — Услови за закључење брака наших држављана у иностранству.

Неважећи бракови, појам и врсте — Непостојећи брак, појам и последице непостојећег брака. — Апсолутно ништави брак, узроци ништавости. — Релативно ништави бракови, узроци релативне ништавости. — Право на подизање тужбе за поништење апсолутно и релативно ништавих бракова. — Последице апсолутно и релативно ништавих бракова.

Права и дужности брачних другова. — Права и дужности брачних другова чисто личне природе. — Права и дужности брачних другова лично — имовинске природе. — Имовински односи брачних другова. — Посебна имовина брачног друга и право управљања и располагања том имовином — Заједничка имовина брачних другова, начин стицања, начин управљања и располагања. — Деоба заједничке имовине. — Одговорност брачних другова за обавезе настале пре закључења брака и у току брака.

Начин престанка пуноважног брака — Престанак брака смрћу и проглашењем једног брачног друга умрлим. — Развод брака и бракоразводни узроци. — Право на подизање тужбе за развод брака, противтужбе и предлога за споразумни развод брака. — Последице развода брака.

2. Односи између родитеља и деце и других сродника

Појам, и извори родитељског права — Основна начела родитељског права. — Брачна деца. — Оспоравање брачног очинства и брачног материнства. — Последице оспореног очинства. — Ванбрачна деца. — Утврђивање ванбрачног очинства и ванбрачног материнства. — Последице утврђеног ванбрачног очинства, односно материнства. — Показоњење деце рођене ван брака и последице показоњења.

Дужности и права родитеља. — Вршење родитељског права. — Надзор органа старатељства. — Ограничење и лишење родитељског права. — Престанак родитељског права. — Продужење родитељског права — Права и дужности деце.

Усвојење, појам и услови за заснивање усвојења. — Врсте усвојења. — Заснивање усвојења. — Права и дужности усвојиоца и усвојеника. — Престанак усвојења и последице престанка.

Обавеза издржавања између крвних сродника.

Обавеза издржавања између сродника по тужби. — Настанак и вршење обавезе издржавања. — Накнада нужних трошкова издржавања.

Појам и друштвени значај старатељства. — Орган старатељства. — Старалац, услови за постављење староца, дужности и права староца. — Старатељство над малолетним лицима. — Старатељство над лицима лишеним пословне способности. — Староци за посебне случајеве. — Разрешење староца од дужности.

Меродавно право и надлежност у случају сукоба републичких, односно покрајинских закона.

Ф. ГРАБАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Грабански судски поступци: појам, врсте и правни извори.

Парнични поступак — друштвени значај и циљ; субјекти у парничном поступку.

Основна начела парничног поступка: начело диспозиције; начело усмености и непосредности; начело јавности; начело обостраног саслушања; начело материјалне истине; расправно начело; начело слободне оцене доказа; начело савесног коришћења процесним правима; начело процесне економије; начело поучавања неуче странке.

Надлежност судова. — Појам надлежности — уопште. — Стварна надлежност. — Утврђивање вредности предмета спора. — Састав суда. — Месна надлежност — општа и посебна. — Надлежност југословенског суда у статутним и имовинским стварима. — Сукоб надлежности.

Изузеће судије и судије — поротника. — Разлози изузећа по закону и по оцени суда. — Поступак у вези са изузећем.

Странке и законски заступници — појам. Страначка способност и парничне способности. — Стварна легитимација и право на вођење спора — Постављање законског и привременог заступника. — Овлашћења у парници. — Парничне радње суда по питању страначке и парничне способности. — Пуномоћници. — Ко може бити пуномоћник. — Појам и обим пуномоћја. — Престанак пуномоћја.

1. ЈЕЗИК У ПОСТУПКУ

Парничне радње. — Поднесци: појам, врсте и садржине — Рокови — законски и судски, рачунање. Рочишта — обавезност и факултативност одређивања. — Повраћај у пребашње стање — услови, рокови, поступање суда. — Записници — радње о којима се састављају; садржина; начин састављања — Записник о већању и гласању. — Доношење одлуке — врста; већање и начин гласања. — Достављање писмена; начин достављања; достављање домаћим држављанима привремено настањеним у иностранству; одбијање пријема; промена стана; пуномоћник за примање писмена; утврђивање адресе — Разматрање и преписивање списа. — Трошкови поступка — појам трошкова. — Претходно сношење парничних трошкова. — Обавеза на накнаду парничних трошкова. — Трошкови трећих лица која учествују у поступку. — Одаучивање о захтеву за накнаду парничних трошкова. — Обезбеђење парничних трошкова — Случајеви када се парнични трошкови не обезбеђују. — Ослобођење од плаћања трошкова поступка. — Обим ослобођења — Предлог за ослобођење и поступање суда. — Накнада трошкова ослобођене странке. — Укидање решења о ослобођењу. Ослобођење од плаћања трошкова поступка. — Обим ослобођења. — Предлог за ослобођење и поступање суда. — Накнада трошкова ослобођене странке. — Укидање решења о ослобођењу. — Ослобођење страног држављанина од трошкова поступка.

ка. — Правна помоћ: појам, дужност указивања, начин пружања и општења између судова. — Начин општења између југословенских судова и других страних надлежних органа: садржина за молнице, језик општења, обавештење страног суда о југословенском праву. — Трошкови међународне правне помоћи.

2. Ток поступка

Поступак пред првостепеним судом. — Појам и врсте тужбе (посебно тужба за утврђење). — Садржина тужбе — Истицање више тужбених захтева у једној тужби. — Противтужба. — Преиначење тужбе. — Поваћање тужбе и одрицање од тужбеног захтева — Постојање парнице. — Супарничарство — појам, врсте и начин заснивања — Учешће трећих лица у парници; друштвеног правобраниоца самоуправљања, јавног тужиоца, умешача. — Именоване претходника — Обавештење трећег лица о парници — Прекид и мировање поступка. —

Докази — опште одредбе. Увиђај — Исправе. — Сведоци. — Вештаци. Саслушање странака. — Начин извођења доказа. — Предмет доказивања и терет доказивања — Обезбеђење доказа.

Припремање главне расправе. — Претеходно испитивање тужбе. — Припремно рочиште и одговор на тужбу.

Заказивање рочишта за главну расправу. — Ток главне расправе. — Јавност главне расправе. — Руковођење главном расправом. — Одржавање реда на главној расправи. — Права странака.

Окончање поступка пред првостепеним судом: судско поравнање; пресуда — појам и врсте; делимична пресуда; међупресуда; пресуда на основу признања; пресуда због изостанка. — Доношење пресуде; садржина пресуде; правоснажност пресуде — Решење.

Редовни правни лекови. — Жалба против пресуде. — Садржина жалбе. — Разлози због којих се пресуда може побијати. — Поступак по жалби — Границе испитивања првостепене пресуде. — одлуке другостепеног суда по жалби.

Ванредни правни лекови. — Ревизија. — Захтев за заштити законитости. — Захтев за заштити законитости савезног јавног тужиоца. — Захтев за ванредно пренепитивање правоснажне одлуке пред Савезним судом. — Понављање поступка.

3. Посебни поступци

Поступак у парници из радног односа, — Поступак у парницама због сметња поседа. — Поступак у брачним и патернитетским споровима. — Поступак издавања платног налога. — Поступак у споровима мале вредности. — Поступак пред изабраним судовима.

4. Ванпарнични поступак — Појам и врста — Субјекти ванпарничног поступка. — Начела ванпарничног поступка.

5. Извршни поступак. — Покретање поступка. — Субјекти извршног поступка. — Надлежност — Састав суда и одлуке. — Правни леквови — Извршење одлуке страног суда.

Извршне исправе
Привремене мере

ЛИТЕРАТУРА

а) Законски текстови:

— Закон о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и за време непријатељске окупације
— Закон о проглашењу несталих лица за умрла и доказивање смрти
— Закон о аграрној реформи и колонизацији
— Закон о арондацији, комасацији и препарцелацији земљишта
— Закон о пољопривредном земљишном фонду општенародне имовине и додељивању земље пољопривредним организацијама

— Закон о патентима и техничким унапређењима

— Закон о ауторском праву

— Закон о својини на посебним деловима зграда

— Закон о стамбеним односима

— Закон о сусвојини на стан

— Закон о искоришћавању пољопривредног земљишта

— Закон о национализацији

— Закон о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта

— Закон о грађевинском земљишту

— Закон о експропријацији

— Закон о укњижењу непокретности у друштвеној својини

— Закон о цумама

— Закон о облигационим односима

— Закон о закупу пословних зграда и просторија

— Закон о промету непокретности

— Закон о систему осигурања имовине и лица

— Закон о наслеђивању

— Закон о браку и породичним односима САНК Косова

— Закон о парничном поступку

— Уводни закон за Закон о парничном поступку

— Закон о извршном поступку

— Закон о судским таксама

— Закон о редовним судовима

— Закон о решавању сукоба закона и надлежности у статусним, породичним и наследним односима

— Закон о остваривању равноправности језика и писма у САНК Косову.

б) Остала литература

Уџбеници који се користе на правним факултетима (по избору): Увод у грађанско право; Грађанско процесно право; Стварно право; Облигационо право, Наследно право; Породично право.

ПРИВРЕДНО ПРАВО

1. САМОУПРАВНО ОРГАНИЗОВАЊЕ УДРУЖЕНОГ РАДА

А. Основна организација удруженог рада: појам основне организације; статус основне организације

а) Организације: права и дужности радника у организовању; услови за организовање; поступак организовања; промене у организованом основном организацијама; побијање одлуке о организовању; правне последице пуноважности и одлуке о организовању;

б) Распоред средстава, права и обавезе: поступак и рокови за распоред средстава; распоред основних средстава; распоред обртних средстава; распоред средстава заједничке потрошње; распоред обавеза према трећим лицима; накнада по основу минулог рада; спор у вези с распоредом средстава, права и обавеза.

в) Самоуправна општа акта: самоуправни споразум о удруживању рада радника; статут;

г) Делатност: основна делатност; споредна делатност; промена делатности;

д) Назив основне организације.

б) Органи управљања основне организације: раднички савет; извршни орган радничког савета; пословодни орган; органи самоуправне радничке контроле.

е) Одлучивање радника у основној организацији.

ж) Издвајање основне организације из састава радне организације: право на издвајање; када се не може издвојити основна организација; поступак издвајања и садржај одлуке о издвајању; по-

бијање одлуке о издвајање уређивање права и обавеза са другим основним организацијама и радном организацијом као целином; накнада штете која настаје издвајањем.

з) Престанак основне организације

Б. Радна организација

а) Оснивање радне организације: услови и начин оснивања; оснивачи; садржај акта о оснивању; елаборат о друштвено-економској оправданости оснивања; пословна способност; органи радне организације у оснивању; организовање привредне основне организације; побијање одлуке о организовању привремене основне организације; редовна ликвидација над радном организацијом у оснивању; права оснивача на првенствено снабдевање сировинама, полупроизводима, готовом робом или енергијом.

б) Конститутисање радне организације: у чему се састоји конститутисање радне организације; самоуправни споразум о удруживању у радну организацију, спор у вези са садржином самоуправног споразума о удруживању у радну организацију; право на издвајање у случају неприхватања појединих одредаба самоуправног споразума; статут радне организације; делатност радне организације; промене у организовању радне организације.

в) Фирма и седиште: појам фирме; заштита фирме; промена фирме; седиште радне организације;

г) Облици одлучивања у радној организацији;

д) Органи управљања радне организације; раднички савет; извршни орган радничког савета; пословодни орган; органи самоуправне радничке контроле;

е) Престанак радне организације: престанак радне организације која у свом саставу нема основних организација; престанак радне организације која у свом саставу има основне организације.

В. Сложена организација удруженог рада: субјекти удруживања; могућност удруживања у више сложених организација удруженог рада; конститутисање; самоуправни споразум о удруживању у сложену организацију; трансформација радне организације у сложену организацију; фирма; делатност; органи управљања; престанак сложене организације. —

Г) Удруживање организација удруженог рада у друге облике удруживања рада и средстава: пословне заједнице; самоуправне заједнице материјалне производње; заједнице удруженог рада за међусобну планску и пословну сарадњу; заједнице основних организација и заједнице радних организација; —

Д) Радне заједнице за обављање послова од заједничког интереса: врсте послова који се могу обављати у радној заједници; међусобни односи радне заједнице и основних организација; могућност организовања дела радне заједнице у основну организацију; издвајање основне организације која је организована из дела радне заједнице. —

Б) Посебна правила за поједине организације: саобраћајне организације; трговинске организације; електропривредне организације; организације за привредне услуге; спољно-трговинске организације; организације у области осигурања; банкарске организације.

а) врсте банака,

б) оснивање банака у иностранству,

в) Народна банка,

г) Служба друштвеног књиговодства.

Е. Заступање и представљање организације удруженог рада: овлашћење заступника; ограничење овлашћења заступника; овлашћење представника.

Ж) Судски регистар: начела судског регистра; врсте уписа; рокови подношења пријава; брисање уписа; тужбе за утврђивање ништавости уписа; важност регистра; правно дејство уписа према трећим лицима.

II. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ РАДНИКА У УДРУЖЕНОМ РАДУ

А. Доходак основне организације: основи стицаја дохотка; стицање дохотка учешћем у заједнички оствареном дохотку; утврђивање дохотка; распоређивање чистог дохотка.

Б. Управљање друштвеним средствима: коришћење друштвених средстава; основна средства; обртна средства; средства за задовољавање заједничких потреба; расходовање, отпис и ревалоризација основних средстава; давање на привремено коришћење основних средстава.

В. Располагање друштвеним средствима: садржај права располагања; обавеза да се друштвено средство у случају намере отуђења, понуди основним организацијама у саставу исте радне организације.

Г. Одговорност за обавезе: облици одговорности; одговорност за обавезе основне организације; одговорност за обавезе радне организације у оснивању; одговорност за обавезе привремене основне организације; одговорност за обавезе радне организације; одговорност за обавезе сложене организације; законско и самоуправно утврђивање одговорности.

Д. Повезивање самосталног личног рада у систему самоуправног удруженог рада.

а) Удруживање у земљорадничке задруге и друге облике удруживања земљорадника: земљорадничка задруга; основна задружна организација; основна организација у саставу земљорадничке задруге; одговорност за обавезе задруге;

б) Удруживање земљорадника у односима трајније сарадње у ОУР: основна организација коопераната; чист доходак основне организације коопераната;

в) Удруживање у задружне савезе и друга општа удружења земљорадника;

Б. Удруживање самосталног личног рада средствима у својини грађана са удруженим радом друштвеним средствима;

— Удруживање радних људи у занатске и друге задруге и њихова сарадња с организацијама удруженог рада.

III. ОДНОС ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕНОГ РАДА ПРЕМА ДРУШТВЕНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

А. Планирање: суштина друштвених планова; врста друштвених планова; привредно-планске мере.

Б. Порез на промет и друге финансијске обавезе: обезбик плаћања према друштвеној заједници; начин обрачунавања; ослобађање од плаћања; порез на доходак; порез на средства заједничке потрошње; доприноси на личне дохотке.

В. Надзор над законитишћу рада организација удруженог рада: органи надзора, врсте надзора, овлашћења у вршењу надзора.

Г. Облици и мере друштвене заштите самоуправних права и друштвене својине: овлашћења скупштине друштвено-политичких заједница за предузимање привремених мера; услови за предузимање привремених мера; врсте привремених мера.

IV. САНАЦИЈА И ПРЕСТАНАК ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕНОГ РАДА

А. Санација: појам санације; обавеза доношења одлуке о отварању поступка санације.

Б. Редовна ликвидација: отварање редовне ликвидације; ток и дејство редовне ликвидације.

В. Принудно поравнање: принудно поравнање ван стечаја; принудно поравнање у стечају.

Г. Стечај: отварање стечаја; стечајни органи; ток стечаја; дејство стечаја.

V. ОБАВЉАЊЕ ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ У ИНОСТРАНСТВУ

Сопствена предузећа; мешовита предузећа; облик и обим одговорности; поступак оснивања; утврђивање и трансфер добити; престанак.

VI. ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ

Оснивање и врста комора; делокруг рада коморе. Чланство у коморама; управљање коморама.

VII. ЗАЈЕДНИЦА

- а) Заједница југословенских железница;
- б) Заједница југословенских пошта, телеграфа и телефона;
- в) Заједница југословенске електропривреде.

VIII. УДРУЖЕЊЕ ДОМАЊИХ И СТРАНИХ СРЕДСТАВА

а) Улагања средстава страних лица: субјекти удруживања; уговор о улагању средстава; регистрација уговора; средства и доходак; обавезе према друштвеној заједници; пословни одбор; одговорност из заједничког улагања; трансфер средстава страног лица; пренос права и обавеза из уговора о улагању; престанак уговора.

б) Улагање домаћих средстава у страна предузећа: уговор о улагању; регистрација уговора; средства и добит; обавезе према друштвеној заједници; органи; одговорност за обавезе; трансфер; пренос права и обавеза; престанак уговора.

IX. ПОСЛОВИ РОБНОГ ПРОМЕТА

а) Уговор о продаји: појам; закључење; елементи; обавезе продавца; обавезе купца; последица неиспуњења продавачевих обавеза; последице неиспуњења купчевих обавеза; прелаз својине и ризика; посебни облици купопродајног уговора према предмету и садржини;

б) Уговор посредовања: појам и врсте посредовања; закључење уговора о посредовању; обавеза посредника; права посредника.

в) Уговор о трговинском заступању: појам и врсте заступништва; закључење уговора о заступништву; обавезе заступника; права заступника.

г) Уговор о комисиону: појам и врсте уговора о комисиону; закључење и елементи уговора о комисиону; обавезе комисионара; права комисионара.

д) Уговор о контроли робе и услуга: појам уговора о контроли; закључење и елементи уговора; обавезе контролора; права контролора.

е) Уговор о ускладиштењу робе: појам уговора; обавезе складишта; права складишта.

е) Уговор о шпедицији: појам уговора; обавезе шпедитера; права шпедитера; одговорност шпедитера.

ж) Уговор о превозу робе железницом: појам и закључивање уговора; обавезе железнице; одговорност железнице; обавезе поштомарца; правни положај примаоца; измене уговора о превозу.

з) Уговор о превозу робе поморским путем: појам уговора; закључење и елементи; обавезе бродара; одговорност бродара; хаварија; обавезе кроатеља; правни положај примаоца.

и) Уговор о превозу робе унутрашњим воденим путевима: појам и закључење уговора; обавезе бродара; одговорност бродара; хаварија; обавезе кроатеља; уговор о ремаркирању.

ј) Уговор о превозу робе друмом: појам, закључење и елементи уговора; обавезе превозиоца; одговорност превозиоца; обавезе поштомарца; положај примаоца робе.

к) Уговор о превозу робе ваздушним путем: појам и закључење уговора; обавезе превозиоца; одговорности превозиоца; обавезе поштомарца.

л) Уговор о превозу путника: превоз путника железницом; превоз путника поморским и речним путем; превоз путника ваздушним путем; превоз путника друмским возилима; превоз пртљага.

м) Уговор о лиценци: појам уговора; обавезе даваоца лиценце; обавезе стицаоца лиценце; престанак уговора.

н) Уговор о ангажовању угоститељских капацитета (уговор о алотману): појам уговора; обавезе туристичке агенције; обавезе угоститеља; право туристичке агенције да одустане од уговора.

о) Уговор о осигурању: појам уговора; лица код уговора о осигурању; врсте осигурања; закључивање елементи уговора; обавезе осигураваача; обавезе исигураника; престанак уговора.

п) Уговор о грабењу: појам и врсте уговора; закључење и елементи уговора; обавезе грабевицара; обавезе инвеститора; примопредаја изграбеног објекта.

р) Издавачки уговор: појам и закључење уговора; обавезе аутора; обавезе издавача; престанак уговора.

X. БАНКАРСКИ ПОСЛОВИ

а) Активни банкарски послови: уговор о кредиту; ломберд и реломберд; есконт и реесконт.

б) Пасивни банкарски послови: емисиони посао; издавање банкарских обезвница текући рачун; улог на штедњу; улог на благајнички запис.

в) Неутрални банкарски послови: уговор о депозиту; сеф; акредитив; послови унутрашњег платног промета; девизни послови; клириншки послови; банкарске гаранције.

г) Посебни банкарски послови: послови друштвене евиденције; посебни послови у вези с извршењем буџета; посебни послови у вези с унутрашњим платним прометом.

XI. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

1) Појам хартија од вредности: врсте хартије од вредности; права код хартије од вредности.

2) Хартије на име: појам и издавање хартије на име; пренос хартије на име; конвертовање хартије; залагање хартије; амортизација; сертификат о удруженим средствима; благајнички запис.

3) Хартија по наредби: појам хартије; пренос хартије; однос индосента и индосатара; формалност хартије; амортизација хартије.

а) Меница: појам и улога менице, врста менице, правна природа менице, особине менице, начела меничног права, битни менични елементи, меничне радње, меничне тужбе, менични приговори, амортизација менице, престанак меничних права и обавеза, неосновано обogaћење код меница, сопствена меница.

б) Чек: појам и улога чека, врста чека, сличност и разлика менице и чека, начела чековног права, битни чековни елементи, небитни чековни елементи, недозвољене клаузуле код чека, чековне радње, чековна тужба, чековни приговори, амортизација чека, престанак чековних права, сукоб закона код чека.

в) Коносман: појам, особине и издавање, елементи, врсте коносмана, улога и доказна снага коносмана, коносман у унутрашњој пловидби, остале исправе код поморског превоза робе.

г) Складишница, појам и издавање, пренос и корешћење складишнице.

д) Трговачка обезвница: банкарске обезвнице, обезвнице друштвено-политичких заједница, обезвнице организација удруженог рада.

е) Трговачка упутница

ж) Кредитно писмо

з) Товарни лист

3) Полиса осигурања

4) Хартије на доносиоца, појам и природа хартије на доносиоца, издавање хартије на доносиоца, пренос хартије на доносиоца, приговори код хартије на доносиоца, амортизација хартије на доносиоца,

5) Квалификовани легитимациони папири: појам; и дејство, штедна књижица банкарска заложница, потврда депозитара, талон.

Правни положај организација удруженог рада у иностранству, правни положај страних фирми у Југославији и послови робних промета везани за иностранство.

Међународних и унутрашњи сукоб закона код привредних послова: заступање страних фирми; уговори о кооперацији с иностраним партнерима; међународно осигурање и реосигурање.

ЛИТЕРАТУРА

1) Уџбеници: Привредно право или уџбеник Привредног права Правног факултета,

2) Коментар Закона о удруженом раду,

3) Опште узансе за промет робом,

4) Одговарајуће одредбе Закона о облигационим односима,

Остали важнији прописи са свим изменама и допунама:

1) Закон о основама система друштвеног планирања и о друштвеном плану Југославије,

2) Закон о обезбеђењу плаћања између корисника друштвених средстава,

3) Закон о промету робе и услуга с иностранством.

4) Закон о обављању привредних делатности у иностранству,

5) Закон о девизном пословању и кредитним односима с иностранством,

6) Закон о утврђивању и распоређивању укупног прихода и дохотка,

7) Закон о ослужби друштвеног књиговодства,

8) Закон о Народној банци Југославије и јединственом монетарном пословању народних банака република и народних банака аутономних покрајина,

9) Закон о основама кредитног и банкарског система,

10) Закон о југословенској банци за међународну економску сарадњу и о заједничким финансијским организацијама,

11) Закон о ревалоризацији основних средстава и средстава заједничке потрошње корисника друштвених средстава,

12) Закон о стандардизацији,

13) Закон о хартијама од вредности,

14) Закон о меници,

15) Закон о чеку,

16) Закон о условима и поступку санације

17) Закон о принудном поравнању и стечају,

18) Закон о удруживању организација удруженог рада у општа удружења и Привредну комору Југославије,

19) Уредба о упису организација удруженог рада у судски регистар.

РАДНО ПРАВО

1. Извори радног права. Устав, савезни закони, међународне конвенције, републички, односно покрајински закони подзаконска акта, друштвени договори, самоуправни споразуми, друга самоуправни општа акта, колективни и индивидуални уговори, подела надлежности у законском регулисању радних односа између Федерације и република, односно покрајина: однос савезних и републичких, односно покрајинских закона у области радних односа, сукоб закона, одредбе о радним односима у

Закону о удруженом раду и њихов домаћај, садржина Закона о радним односима и домаћај његове примене; однос друштвених договора самоуправних споразума и других самоуправних општих аката.

2. Појам радног односа. Радни однос радника у удруженом раду; садржина радног односа (основна права, обавезе и одговорности из радног односа); радне средине у којима се радни однос заснива и остварује. Специфичности радног односа у радним заједницама органа друштвено-политичке заједнице. Радни однос радника запослених код радних људи који личним радом самостално обављају делатност средствима рада у својини грађана (приватних послодаваца). Рад у грађанско-правном односу.

3. Уређивање радног односа. Самоуправни споразум о удруживању рада радника у основној организацији (појам, садржина и начин доношења); самоуправни општи акт (правилник) којим се уређује радни однос (појам, садржина, начин доношења, број аката); однос самоуправних споразума о удруживању рада радника у основној организацији и самоуправних општих аката којим се уређује радни однос; утврђивање заједничких основа и мерила у оквиру радне или сложене организације за уређивање одређених права, обавеза и одговорности радника у основним организацијама.

4. Врсте радног односа. Радни однос на неодређено време. Радни однос на одређено време; појам случајеви, када је могућ, обим права, обавеза и одговорности радника; статус радника који је засновао радни однос на одређено време супротно случајевима када је то могуће; преобраћај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време; радни однос поводом неуспелог огласа или конкурса.

5. Заснивање радног односа. Услови за заснивање радног односа; општи услови; посебни услови, стручна спрема, радно искуство и радна способност као посебни услови рада, претходно проверавање радних способности. Утврђивање потреба да се заснује радни однос с новим радницима. Редовни начин заснивања радног односа; оглас и конкурс, њихова примена, садржина, начин објављивања и поступак спровођења, одлучивање о пријавама кандидата, неуспео оглас или конкурс, расписивање новог огласа или конкурса, обавештавање о извршеном избору, опозивање одлуке о избору, тренутак заснивања радног односа и тренутак стицања права, односно преузимања обавеза и одговорности из радног односа. Заснивање радног односа без огласа или конкурса, случајеви и поступак преузимања и замене радника. Заснивање радног односа странаца. Самоуправне интересне заједнице за запошљавање радника и њихова сарадња с организацијама удруженог рада.

6. Посебни режими радног односа. Радни однос приправника. Појам приправника, приправнички однос на неодређено време, приправнички однос на одређено време, приправнички стаж, стручни испит приправника. Радни однос с непуним радним временом у више основних организација: услови, начин заснивања и трајање. Радни однос с непуним радним временом кад се радник већ налази у радном односу с пуним радним временом (двојни радни однос): услови и начин заснивања, обавезе основне организације и трајање. Радни однос радника који врши рад у иностранству. Мировање радног односа.

7. Распоређивање радника на послове и радне задатке. Појам послова и радних задатака и њихова систематизација. Првобитно распоређивање на друге послове и радне задатке без престанка радника: трајно распоређивање, привремено распоређивање у изузетним околностима. Распоређивање на друге послове и радне задатке уз приста-

нак радника: трајно распоређивање, привремено распоређивање. Распооређивање на послове и радне задатке у другој основној организацији у саставу исте радне, односно сложене организације; случајеви распоређивања по самоуправном споразуму о удруживању, распоређивање по споразуму организација, распоређивање радника за чијим радом је прстала потреба. Распооређивање радника који није реизборан; распоређивање због непогодности за рад на одређеним пословима и радним задацима; распоређивање радника у друго географско место. Интерни орглас ради распоређивања радника.

8. Радно време. Пуно радно време, непунорадно време, скраћено радно време, рад дужи од пуног радног времена. Утврђивање и распоред радног времена, радни дан, једнократно и двократно радно време, прерасподела радног времена, ноћни рад: утврђивање радног времена у области саобраћаја, везе угостителства, туризма, занатства и других услужних делатности, здравства и других друштвених делатности.

9. Одмори и одсуства. Одмор у току дневног рада; дневни одмор, седмични одмор, годишњи одмор, одмор у дане државних празника. Плаћено одсуство, неплаћено одсуство.

10. Лични доходи, накнаде и награде. Средства за личне доходе и утврђивање основа и мере за њихову расподелу; елементи за утврђивање доприноса радника у раду; текући и минули рад; аконтације и коначни обрачун личног дохотка; право на повећано учешће у расподели средстава за личне дохотке; зајемчени лични доходи. — Накнада личног дохотка: случајеви када се исплаћује и начин утврђивања. — Накнаде и награде по основу иновација и других видова стваралаштва.

11. Заштита на раду. — Општа заштита радника; посебна заштита жена, омладине и инвалида.

12. Стручно усавршавање радника. — Упућивање радника на школовање; упућивање радника на доквалификацију или преквалификацију.

13. Дисциплинска одговорност. — Појам дисциплинске одговорности; повреда радних обавеза (лаке, тежке) и њихово утврђивање; законске повреде радних обавеза; садржина одговорности за учињену повреду радних обавеза. — Дисциплинске мере: опомена, јавна опомена, распоред на друге послове и радне задатке, новчана казна и престанак радног односа; изрицање и извршење дисциплинских мера; одлагање извршења дисциплинских мера; евидентирање и брисање дисциплинских мера: — Дисциплински органи: органи за покретање дисциплинског поступка; дисциплинска комисија у основној организацији; заједничка дисциплинска комисија; другостепена дисциплинска комисија; раднички савет. — Дисциплински поступак: начела; пријављивање повреда; покретање и вођење дисциплинског поступка; претходни поступак: расправе пред дисциплинском комисијом; одлучивање о одговорности и примени дисциплинских мера, приговор и одлучивање по приговору; понављање дисциплинског поступка. — Застарелост покретања и вођење дисциплинског поступка. — Застарелост извршења дисциплинских мера. — Удаљење (супензија) радника; обавезно и факултативно удаљење; удаљење с послова и радних задатака; удаљење из основне организације.

14. Материјална одговорност. — Одговорност радника за штету коју причини основној организацији: основ и услови одговорности: правила одговорности кад штету проузрокује више радника; правила у паушалној накнади штете. — Одговорност основне организације за штету коју радник претрпи на раду или у вези с радом: основ и услови одговорности; разлози за искључење одговорности; случајеви одговорности због повреде права радника; одговорност због повреде радника на раду. — Одговорност основне организације за штету

коју радник причини трећем лицу: основ и услови одговорности; право регреса.

15. Престанак радног односа. — Основи престанка радног односа на које радник може утицати: прекид радног односа по изјави радника; престанак радног односа по споразуму; престанак радног односа због одбијања распоређивања доквалификације или преквалификације. — Основи за престанак радног односа независно од воље радника: престанак радног односа због обмане при заснивању радног односа; престанак радног односа због теже повреде радне обавезе; престанак радног односа због довођења основне организације у економске тешкоће; престанак радног односа због радне неспособности; престанак радног односа због поведеног поступка за престанак основне организације: — Основи престанка радног односа по сили закона: престанак радног односа због неприхватања самоуправног споразума о удруживању рада радника; престанак радног односа због потпуне инвалидности; престанак радног односа због испуњених услова за личну пензију; престанак радног односа због забране вршења одређених послова; престанак радног односа због одсузности услед издржавања казне затвора; престанак радног односа због одсузности услед примене мере безбедности, васпитне или заштитне мере; престанак радног односа због неположеног приправничког испита односно истека приправничког стажа; престанак радног односа заснованог на одређено време; престанак радног односа због распоређивања радника у другу основну организацију, преузимању, преузимања или замене радника; престанак радног односа због поништаја одлуке о избору кандидата; престанак радног односа због престанка основне или радне организације. — Рок за разрешење.

16. Одлучивање о правима, обавезама и одговорности радника. — Право одлучивања и начини његовог остваривања. — Доношење одлука о основној организацији: раднички савет, лично изјављивање радника; дисциплинске комисије, овлашћења појединца; одлучивање у радној јединици и другим деловима основне организације. — Одлучивање о правима и обавезама које се остварују у радној или основној организацији.

17. Заштита права радника у основној организацији. — Захтев за заштиту права (приговор); дејство захтева и рок за његово подношење; повлачење захтева; споразум о захтеву; одлучивање о захтеву за заштиту права; суделовање синдиката у поступку заштите права; улога самоуправне радничке контроле у остваривању права радника.

18. Заштита права радника пред судом удруженог рада и другим органима. — Претпоставка за допуштеност спора, претходно обраћање органима основне организације и рок за подношење предлога; садржина предлога за покретање поступка; специфичности поступка пред судом удруженог рада: услови за примену Закона о парничном поступку, везаност суда захтевом, официјелност у кретању поступка, повлачење захтева, поравнање, овлашћења суда приликом одлучивања, поступак по жалби понављање поступка; извршење одлука судова удруженог рада. — Заштита права радника запослених код радних људи који личним радом самостално обављају делатност средствима рада у својини грађана (прихватнице послодаваца). — Заштите права радника пред органом инспекције рада. — Учешће друштвеног правобраниоца самоуправљања у заштити права радника.

19. Здравствено осигурање радника. — Садржи на права на здравствену заштиту; осигурањем, накнаде личног дохотка у случају привремене спречности за рад; обавезни видови здравствене заштите становништва; остваривање права на здравствену заштиту.

20. Пензијско и инвалидско осигурање. — Начела и основна права из пензијског и инвалидског осигурања. — Старосна пензија: услови стицања права на пензију; пензијски основ; привремена пензија. — Инвалидска пензија: услови стицања права на пензију; основи инвалидности (на послу изван посла); појам несреће на послу; појам професионалне болести. — Запошљавање и професионална рехабилитација инвалида. Новчана накнада за телесно оштећење (инвалидност). — Породична пензија: осигурана лица; услови стицања, основ и утврђивање пензије. — Посебни услови за стицање и одређивање права из пензијског и инвалидског осигурања бораца НОР-а. — Усклађивање пензије Пензијски стаж, стаж осигурања и посебан стаж; стаж осигурања који се рачуна с увећаним трајањем; периоди који се не рачунају у пензијски стаж; остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања.

21. Материјално обезбеђење за време привремене незапослености. — Право на новчау накнаду; услови стицања, висина накнаде и губитак права; остала права; остваривање права.

22. Додатак на децу. — Корисници права, услови стицања, остваривања права на доходак.

ЛИТЕРАТУРА

- Закон о удруженом раду,
- Закон о радним односима,
- Закон о запошљавању и материјалном обезбеђењу за време привремене незапослености,
- Закон о инспекцији рада,
- Закон о заштити на раду,
- Закон о судовима удруженог рада,
- Закон о друштвеном правобраниоцу самоуправљања,
- Закон о здравственом осигурању и обавезним водовима здравствене заштите становништва,
- Закон о пензијском и инвалидском осигурању,
- Закон о социјалној заштити,
- Закон о самоуправним интересним заједницама за социјалну заштиту,
- Закон о државној управи,
- Одлука о усклађивању висине додатка на децу,
- Уредба о стручним испитима радника органа управе,
- Један од универзитетских уџбеника радног права (по избору).

УПРАВНО ПРАВО

1. ОПШТИ ДЕО

1. Предмет управног права
2. Управно-правни однос (настанак, карактеристике)
3. Извори управног права
4. Основни задаци и принципи организације управе
5. Класификација (подела) органа управе
6. Самоуправљање у органима управе
7. Средства за рад органа управе: стицање и расподела дохотка
8. Покрајинска управа (организација)
9. Међусобни односи органа управе
10. Односи органа управе и других државних органа
11. Начела за рад и облици делатности органа управе (уставност, законитост, самосталност, ефикасност, јавност у раду, економичност, — извршна, организациона, аналитичка, надзорна, нормативна),
12. Акта државне управе (правна и материјална).

13. Управни акт — појам и елементи
14. Врсте управних аката (везани, неvezани, комплексни конститутивни, декларативни, позитивни, негативни и др.)
15. Нормативна акта управе
16. Односи управе и грађана (стагусте, држављанство, лична имена пребивалиште и боравиште)
17. Решавање сукоба надлежности и решавање по жалби
18. Контрола управе и врсте контроле (друштвена, политичка, административна, судска).
19. Десетатизација државне управе и вршење управних послова код организација које врше јавна овлашћења.

П. УПРАВНИ ПОСТУПАК

1. Појам и врсте управног поступка
2. Основна начела општег управног поступка
3. Надлежност. — Стварна и месна надлежност. — Странке са дипломатским имунитетом. — Просторно ограничење надлежности. — Сукоб надлежности. — Службено лице овлашћено за вођење поступка и за решавање. — Правна помоћ. — Изужеће
4. Странка у управном поступку: Појам странке. — Странаčka и процесна способност и странаčka легитимација. — Привремени заступник. — Законски заступник. — Заједнички представник. — Стручни помогац
5. Општење органа и странака. — Поднесци. — Позивање. Записник. — Разгледање списка
6. Достављање. — Начин достављања. — Посредно достављање. — Обавезно лично достављање. — Посебни случајеви достављања. — Доставница. — Грешке у достављању
7. Рокови и њихово рачунање. — Повраћај у пређашње стање
8. Трошкови поступка. — Трошкови органа и странака. — Ослобођење од плаћања трошкова
9. Првенствени поступак. — Покретање поступка по службеној дужности, по захтеву странке. — Официјелност вођења поступка. — Спајање ствари у један поступак. — Измена захтева. Одустајак од захтева. — Поравнање
10. Поступак до доношења решења: скраћени поступак. Посебни испитни поступак. — Претходно питање у управном поступку
11. Усмена расправа у управном поступку: факултетивна и облигаторна. — Јавност. — Припреме за одржавање и место одржавања. — Записник о усменој расправи
12. Доказивање и доказна средства. — Појам доказа. — Предмет доказивања. — Извођење доказа. — Врсте доказа: исправе сведоци, вещтаци, увиђај, тумачи. — Изјаве странке. — Обезбеђење доказа.
13. Врсте одлука у управном поступку. — Решење и закључак. — Појам, начин доношења од појединих органа и службених лица. — Облик и саставни делови. — Делимично, потпуно и допуноско решење. — Рок за доношење решења. Исправљање грешака у решењу. —
14. Жалба у управном поступку. — Право жалбе. Легитимација за подношење. — Надлежност органа за решавање. — Рок за жалбу. Садржај жалбе. — Рад првостепеног органа по жалби. Решавање другостепеног органа. — Жалба када првостепено решење није донето. — Рок за доношење решења по жалби. — Достављање другостепеног решења. —
15. Обнова управног поступка. Покретање обнове поступка. — Разлози због којих се може тражити обнова поступка. Легитимација за покретање поступка обнове. — Надлежност органа за решавање. — Рок за покретање обнове. Рад органа по предлогу за обнову. —

16. Нарочити случајеви поништавања, укидања и мењања решења: мењање и поништавање решења у вези с управним спором. — Рок и услови. —

17. Захтев за заштиту законитости у управном поступку. — Против којих се решења може поднети захтев. Орган овлашћен за подношење захтева. — Рок. — Орган надлежан за решавање. —

18. Поништавање и укидање решења по праву надзора. — Разлози због којих се може покренути поступак. — Легитимација. — Рок. — Разлика између поништавања и укидања. —

19. Укидање и мењање правоснажног решења уз пристанак или по захтеву странке. — Надлежност органа. — Услови за укидање или мењање решења. — Дејство новог решења. — Правна средства. —

20. Оглашавање решења ништавим. Разлози због којих се решење може огласити ништавим. — Обим оглашавања ништавим. — Легитимација. — Надлежност органа за доношење решења. — Правна средства. —

21. Правне последице поништавања и укидања. —

22. Појам коначног, извршног и правоснажног решења донетог у управном поступку. —

23. Извршење решења донетог у управном поступку. — Појам извршности првостепеног и другостепеног решења. — Парициони рок. Извршење поравнања и закључака у управном поступку. — Судско и административно извршење. — Надлежност органа за извршење. — Закључак о дозволи извршења. — Жалба у поступку извршења. Рад органа чије ће се решење извршити у поступку судског извршења. — Извршење неовчаних обавеза; извршење преко других лица, извршење путем принуде извршење путем непосредне принуде. —

24. Извршење ради обезбеђења и привремени закључак о извршењу.

III. УПРАВНИ СПОР

1. Појам управног спора. — Принципи опште клаузуле и принципи енумерације. — Спор о оцени законитости управног акта и спор пуне јурисдикције. —

2. Појам управног акта.

3. Предмет управног спора и покретања управног спора због недоношења управног акта. —

4. У којим случајевима се не може водити управни спор. —

5. Са којих разлога се може побити управни акт у управном спору. —

6. У којим се случајевима може тражити повраћај одузетих ствари и накнада штете нанета тужиоцу извршењем управног акта. —

7. Ко може бити тужилац у управном спору. —

8. Тужена страна и заинтересовано лице у управном спору. —

9. Дејство тужбе у односу на оспорени управни акт. —

10. Покретање управног спора. Услови за подношење тужбе. Рок за подношење тужбе. —

11. Надлежност за решавање у управном спору. —

12. Тужба у управном спору. —

13. Претходно испитивање тужбе и разлози за одбачај тужбе. —

14. Права и дужности тужбеног органа у управном спору. —

15. Рад суда по тужби. —

16. Пресуда у управном спору. —

17. Решење у управном спору. —

18. Правна средства у управном спору. — Жалба. — Захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке. — Захтев за заштиту законитости. —

19. Поступак по правним средствима.

20. Тужба за понављање поступка. —

21. Сходна примена Закона о парничном поступку у управном спору. —

22. Обавезност пресуда донетих у управном спору. —

23. Судска заштита слобода и права зајемчених у уставу према Закону о управним споровима: ако су повређена коначним појединачним актом или радњом службеног лица у органу управе, односно одговорног лица у организацији удруженог рада или другој самоуправној организацији или заједници.

IV. ПРЕКРШАЈИ

Појам прекршаја, начела легалитета. Прекршање казне; врсте и величине, овлашћени органи за прописивање казни. Заштитне мере: врсте, овлашћени органи за прописивање. Одговорност и кажњавање за прекршај. Одмеравање казне и замене новчане казне. Одговорност и кажњавање малолетника. Застарелост у прекршајном поступку. Органи за вођење прекршајног поступка. Опште одредбе прекршајног поступка. Надлежност изузете, окривљени и оштећени у поступку; употреба језика; поднесци и записник. — Рокови и повраћај у пређашње стање у прекршајном поступку. — Трошкови прекршајног поступка. — Имовинско-правни захтеви у прекршајном поступку. — Покретање и ток прекршајног поступка: овлашћена лица и органи за покретање поступка, поступак по захтеву за покретање, повезивање и привођење окривљеног, јемство, саслушање, увиђај и вештачење. Претресање стана и лица у прекршајном поступку. Решење о прекршају. Доношење решења без саслушања. Жалба у прекршајном поступку. Захтев за судску заштиту захтев за заштиту законитости. Обнова прекршајног поступка. Посебни поступци у прекршају: према малолетницима, за примену заштитних мера, за наплату новчане казне на лицу места, за накнаду штете због неоправданог кажњавања. — Извршење одлука у прекршајном поступку: казне затвора, новчане казне, трошкови поступка и накнаде штете, заштитних мера.

ЛИТЕРАТУРА:

- Закон о општем управном поступку
- Закон о управним споровима
- Закон о редовним судовима
- Закон о основама система државне управе, Савезном извршном већу и савезним органима управе
- Закон о државној управи
- Закон о покрајинској управи
- Закон о прекршајима којим се повређују савезни прописи
- Закон о прекршајима
- Један од универзитетских учбеника Управног права (по избору).

Члан 20.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу САП Косова“.

05 Бр: 152-37/85

Приштина 4. јануара 1985. године

Покрајински секретаријат за правосуђе

Покрајински секретар
Проф. др Весљ Љатифи, с. р.

ПРИВАТНИ ОГЛАСИ

Да би се спречила свака злоупотреба оглашавају се неважећом изгубљена документа ових лица:

Фетах Хасани, из Приштине, књижицу за повлашћену возњу слепих бр. 81312,

Метије Хазири, из Качандола, радну књижицу, издату од СО Титова Митровица,

Рашковић Радашин, из Зубина Потока, сведочанство I разреда СУО „Силвира Томазини“ Титова Митровица,

Милошевић Живка, из Звечана, радну књижицу,

Исмет Љатифи, из Приштине, радну књижицу,

Ваљдет Гаши, из Приштине, радну књижицу,

Шућери Салихи, из Витине, здравствену књижицу,

Арсим Тахири, из Витине, здравствену књижицу,

Кадри Тахири, из Витине, здравствену књижицу,

Боки Тахири, из Витине, здравствену књижицу,

Реџеп Јахиу, из Гњилана, сведочанство VIII разреда основне школе,

Идриз Сејдиу, из Обилића, здравствену књижицу,

Бесим Мусликај, из Титове Митровице, сведочанство основне школе,

Љендита Кељменди, из Пећи, здравствену књижицу,

Илир Кељменди, из Пећи, здравствену књижицу,

Краснићи Кољ, из Пећи, здравствену књижицу,

Краснићи Енбел, из Пећи, здравствену књижицу,

Краснићи Бустја, из Пећи, здравствену књижицу,

Краснићи Марте, из Пећи, здравствену књижицу,

Мурић Хајрија, из Пећи, здравствену књижицу,

Рустем Алија, из Пећи, здравствену књижицу,

Нуше Алија, из Пећи, здравствену књижицу,

Зурафете Алија, из Пећи, здравствену књижицу,

цу,

Фатиме Алија, из Пећи, здравствену књижицу,

Рамадан Алија, из Пећи, здравствену књижицу,

Нимон Алија, из Пећи, здравствену књижицу,

Вехби Шалџа, из Пећи, здравствену књижицу,

Бајрам Кељменди, из Пећи, здравствену књижицу,

Дамић Славка, из Пећи, сведочанство основне школе,

Екрем Турџака, из Пећи, здравствену књижицу,

Реџеп Хаволи, из Пећи, сведочанство IV разреда ТШЦ у Пећи,

Бериша Алија, из Пећи, саобраћајну дозволу,

Африм Османи, из Гњилана, сведочанство основне школе,

Хаки Блаца, из Призрена, сведочанство VIII разреда основне школе,

Михајловић Радован, из Призрена, радну књижицу,

Ведат Селмани, из Призрена, сведочанство IV разреда,

Садбере Фанај, из Призрена, диплому СШ Гимназије у Призрену,

Великинац Драган, из Призрена, личну карту,

Камбер С. Кастрати, из Призрена, индекс ВПШ „Џевдет Дога”,

Лешчевић Радојка, из Лепосавића, радну књижицу,

Илир Деда, из Обилића, здравствену књижицу,

Менир Шалџа, из Призрена, здравствену књижицу,

Хаљим Селмаџа, из Хогошта, радну књижицу,

Стојиљковић Јован, из Витине, војну књижицу,

Алексић Верица, из Новог Брда, сведочанство бр. 95/71,

Николић Милорад, из Новог Брда, сведочанство бр. 485/72,

Мухамет Хисени, из Подујева, војну књижицу,

Рам Малићи, из Каменице, пасош,

Балошевић Добринка, из Витине, књижицу,

Дрита Агај, из Приштине, диплому ТШ („19. Новембар” у Приштини,

САДРЖАЈ

Покрајински секретаријат за правосудје

Правилник о Програму и начину полагања правосудног испита

15

Издавач: Новинско-издавачка организација „Службени лист САНК” — Приштина, ЈНА 2. П. Ф. 182. Телефони: директор 32-976, администрација и рачуноводство 32-981 Директор и одговорни уредник Аљаш Салиху. Преплата за 1985. годину (аконтација) износи 1.200,00 динара. Преплату уплаћивати на жиро рачуну 68400-603-1221 СДК — Филијала у Приштини.

Штампа: НИГРО „Рилинджа” — Приштина